

קונטרס

עם חזק

יגלה מעלת נשמות ישראל, ואיך שהם חזקים
באמונה פשוטה בו יתברך, ויזהיר על אחדות
ולברת משנאת חנם וליצנות, שהורסת כל
חלקה טובה מעם ישראל.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו

הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: עַם יִשְׂרָאֵל הֵם עִם חֲזָק, וְנִקְרָאִים (שְׁמוֹת לֵג): "עַם קָשָׁה עֲרָף", כִּי נִקְדַּת הָאָמוּנָה שֵׁשׁ בָּהֶם, זֶה מֵה שְׁמֵחֲזִיק אוֹתָם לֹא לְהַתְפַּעֵל מִשׁוּם עָרַל גּוֹי טָמֵא, וְכֵן צָרִיךְ לְהִיּוֹת עִם חֲזָק בְּקִיּוּם הַמְצׁוּוֹת בְּרִישׁ גְּלִי, וְלֹא לְהַתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי אֲנַחְנוּ בְּנֵי הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (דְּבָרִים יד): "בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה" אֱלֹקֵיכֶם". וְזֶה עֵקֶר הַתְּחִזְקוֹת שֶׁל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, שְׂאִינוּ מִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וּבִפְרָט מִהָעֶרְב־רַב, שֶׁכָּל מְגַמְתָּם לְעֵקֶר אֶת הָאָמוּנָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן צָרִיכִים מְאֹד לְהַתְחִזֵּק בְּאָמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ וּבְקִיּוּם מְצׁוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת דִּיקָא.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתכב)

קוֹנְטֵרַס

עַם חֲזָק

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר עַם יִשְׂרָאֵל הוּא "עַם חֲזָק", עַם שֶׁקָּבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה מִסִּינַי, עַם שֶׁאָף אִמָּה בְּעוֹלָם אֵינָה יְכוּלָה לְמַחְקוֹ. כִּי עַם יִשְׂרָאֵל הוּא "עַם חֲזָק", חֲזָקִים בְּאַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְרֵאוֹת שְׁתַּהֲיֶה אֲהַבָּה וְאַחֲדוּת בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. כִּי מַה סוּד קִיּוּם עַם יִשְׂרָאֵל? הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה! בְּרַגַע שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל מְאַחֲדִים יַחַד וּמְקַיְמִים אֶת הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, הֵרִי הֵם "עַם חֲזָק", וְאָף אִמָּה וְלִשׁוֹן אֵינָן יְכוּלוֹת לָהֶם. אָבֵל בְּרַגַע שֶׁנִּכְנָסֶת קְלַפַּת הַלִּיצְנוּת, כָּבֵר מִתְרַשְׁלִים מִן הַתּוֹרָה. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פָּרָשָׁה א', סִימָן כ"א): מַה שֶּׁמֶן זֶה, כּוֹס מָלֵא אֵינוּ מְזֻרְזָף בְּשָׂאֵר הַמְשָׁקִין, אָף דְּבַרֵי תּוֹרָה אֵין מְזֻרְזָפִין בְּדְבַרֵי לִיצְנוּת, אִם נִכְנָס דְּבַר שֶׁל תּוֹרָה לִלְב, יוֹצֵא כְּנֶגְדּוֹ דְּבַר שֶׁל לִיצְנוּת, נִכְנָס לִלְב

דָּבָר שֶׁל לַיְצָנוּת, יוֹצֵא כְּנֶגְדּוֹ דָּבָר שֶׁל תּוֹרָה. וְאַנְחֵנוּ עוֹדִים, שֶׁהַעֲרֹב־רַב שְׁנַתְּעָרְבִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עוֹשִׂים לַיְצָנוּת מְכַל הַקְּדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, מִתְּלוֹצְצִים בְּגֵלוֹי מֵהַתּוֹרָה וּמֵהַמְצוּוֹת, וְזֶה אֲשֶׁר גּוֹרֵם לְהַחֲלִישׁ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל. וּבְאַמֶּת עַל-יְדֵי שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יִתְאַחֲדוּ יַחַד בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, נִזְכָּה לְהִיּוֹת "עַם חֲזָק", שְׂאֵף אִמָּה וְלִשׁוֹן לֹא יוּכְלוּ לָנוּ. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! בָּאוּ נִתְאַחַד יַחַד בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְעַלֵּינוּ לְחַקֵּק בְּדַעַתְנוּ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְכָל אֲשֶׁר לְפָנָי מֵרָאֵה עֵינֵינוּ שְׂאֵנוּ רוֹאִים בְּעֵינֵי הַבֶּשֶׂר: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר — הַכֹּל לְבוֹשׁ לְגִבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וּבְלַעֲדָיו אֵין שׁוּם נִמְצָא, וּכְשַׁעַם יִשְׂרָאֵל מִחֲדִירִים בְּעֶצְמָם אֶת הָאַמוּנָה הַפְּשוּטָה, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ נִמְצָא אֶתְנוּ, עִמָּנוּ וְאַצְלָנוּ, עַל-יְדֵי-זֶה אָנוּ נַעֲשִׂים "עַם חֲזָק", שְׂשׁוּם אִמָּה וְלִשׁוֹן אֵינָן יְכוּלוֹת לָנוּ. וּבְשִׁבִיל זֶה בָּעֵת שֶׁיִּשְׂרָאֵל קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּסִינֵי, כְּתוּב (שְׁמוֹת יט, ב): "וַיַּחֲזַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר"; וּפִרְשׁ רַש"י שָׁם: "כְּאִישׁ אֶחָד בְּלֵב אֶחָד", עַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ "עַם חֲזָק", הַתְּאַחֲדוּ יַחַד בְּפֶה אֶחָד וּבְלֵב אֶחָד, וְאַהֲבוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנֵי, וְכֵן זָכִינוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה. וְזֶה מֵה שֶׁעָשָׂה אוֹתְנוּ "עַם חֲזָק". וְכַמוּבָא בְּשֵׁם הָרֵאשׁוֹנִים (רַב סְעֵדִיָּה

גאון): אין אמתנו אמה, אלא על-ידי התורה. עם ישראל הוא "עם חזק" רק על-ידי התורה. לזאת, בני ובנותי היקרים! עלינו להתרחק מכל מיני ליצנים, המתלווצים מכל הקדוש לעם ישראל. ולא יהיה לנו שום עסק אתם. כי הליצנות היא פתח הטמאה. כמו שחכמינו הקדושים אומרים (שפת קד.): הבא לטמא — פותחין לו; שנאמר (משלי ג, לד): "אם ללצים הוא יליץ". אמר על זה מוהרנ"ת ז"ל, רואים מפסוק זה, שזהו פתח הטמאה, כמאמר ז"ל: הבא לטמא [את עצמו] — פותחין לו; שיפל בבור, ויטמא את עצמו. ולומדים את זאת מהפסוק הזה דיקא, "אם ללצים הוא יליץ", סימן שעקר פתח הטמאה הוא ליצנות. וזה אשר אנו רואים עתה, שהתערבו בין נשמות ישראל ערב-רב, אשר אינם מזרע ישראל, ומדברים פתוח נגד כל הקדוש לעם ישראל, ורוצים לעשות פרודים בין נשמות ישראל — היה לא תהיה, ורוצים להחליש את עם ישראל, אבל אם אנחנו נוציא מאתנו את הליצנות, ונברח מכל אלו הליצנים, על-ידי-זה נזכה להיות "עם חזק". וזכרו היטב, בני ובנותי היקרים! שחכמינו הקדושים אומרים (עבודה זרה יח:): כל המתלווצץ — יסורים באים עליו. ואנחנו עדים, שעוברים על כל אחד ואחד מאתנו כל מיני יסורים קשים ומרים, ואיננו יודעים ממה זה ועל מה זה.

באים חכמינו הקדושים ומגלים לנו — זה בשביל עון ליצנות. כמו־כן אומרים חכמינו הקדושים (שם): כל המתלוצץ — מזונותיו מתמעטין. אנחנו עדים לכל העניות והדחקות והחובות שאנחנו סובלים, ואיננו יודעים מהיכן זה, אף הכל בשביל עון הליצנות, שזהו העון הקשה ביותר. עד כדי כך, שחכמינו הקדושים אומרים (ירושלמי, פירק ב', סוף הלכה ח'): קשה היא הליצנות, שתחלתה יסורין וסופן כליה. במקום שמתאספים ליצנים ועושים ליצנות, עלינו לברח משם. וכך מספרים חכמינו הקדושים (פסחים קיב:), שרבנו הקדוש צוה את בניו, אל תדורו בשכנציב משום דליצני הוי, ומשכו לך בליצנותא; אל תגורו בעירת שכנציב, אשר היא מלאה עם לצים, המתלוצצים מכל הקדוש לעם ישראל, והיות שפחד שגם בניו ימשכו אחר ליצנות, אזי הזהירם שלא יגורו במקום לצים; כי כשמתחילים להתלוצץ מצדיקים, מחכמים, מגדולי תורה, זה מחליש את עם ישראל. לזאת, בני ובנותי היקרים! באו נתחזק באמונה פשוטה בו יתברך! באו נקנה לעצמנו את מדת התמימות והפשיטות, שקבלנו מאבותינו ומאבות אבותינו מדור דור, ודיקא על-ידי- זה עם ישראל יעשו "עם חזק", ושום אמה ולשון לא יוכלו להתקומם נגדם. אנחנו עדים, שכבר אלפים שנה אמות העולם מענים, הורגים, רוצחים, חונקים,

עם חזק

רמז

שורפים בכל מיני מיתות משנות את נשמות ישראל, ואף-על-פי-כן עם ישראל הוא עם חי, "עם חזק", אין יכולים להפיל אותם. ואף שבכל עת ועונה, בכל דור ודור, קמו רשעים ארורים, רוצחי נפשות, שותי דם, ועשו שמדות בנשמות ישראל, מחקו אותם, רחמנא לישזבן, ה' ינקם דמם, עם כל זאת עם ישראל הם "עם חזק", חזרו ובנו בתי פנסיות ובתי מדרשות, מקנאות ותלמודי תורה, והקימו מכל ההריסות בתורה קהלות קדושות. וזה קורה כבר אלפים שנה. כי עם ישראל הוא "עם חזק", ואף אחד אינו יכול לשבר אותו. כי בתקף האמונה שיש להם בו יתברך, זה אשר מחזיק אותם. לזאת, בני ובנותי היקרים! ראו להתחזק בכל מה שעובר עליכם, ואל תשברו בשום פנים ואפן, אלא תהיו חלק מעם ישראל, שהוא "עם חזק". כי כל אלו המתלוצצים מעם ישראל, מהם לא נשאר שריד ופליט, במשך כל הדורות קמו כל מיני כתות משנות, ועשו פרצות בין נשמות ישראל, ולבסוף הם נאבדו, ונתבוללו בין אמות העולם, ולא נשאר מהם זכר. אבל עם ישראל "עם חזק", שהחזיקו בתורה ובמצוות, שאחזו בצדיקי אמת, בחכמי הדור, הם ממשיכים את שרשרת הזהב ממשה רבנו, שקבל את התורה מסיני עד דורותינו אלו. וחכמינו הקדושים אומרים (שבת פט): מאז שעם ישראל קבלו את התורה

בְּהַר סִינַי, יְרַדָּה שְׁנֵאָה מְאֻמּוֹת הָעוֹלָם לְעַם יִשְׂרָאֵל.
 אֲמוֹת הָעוֹלָם אַף פְּעַם לֹא יִשְׁלִימוּ עִם עַם יִשְׂרָאֵל, זֶה
 אֵינוֹ הוֹלֵךְ יַחַד. עַם יִשְׂרָאֵל הַדְּבָקִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, אֵינָם מְסִיחִים דַּעְתָּם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הֵם אֹר, אֵינָם
 יְכוּלִים לְהִתְעַרֵּב עִם אֲמוֹת הָעוֹלָם, שְׁלֹא קָבְלוּ אֶת
 הַתּוֹרָה, וְאֵינָם מְאֻמִּינִים בְּאֵל אֶחָד, הֵם חֹשֶׁף; וְכִמוֹ
 שֶׁהָאֹר וְהַחֹשֶׁף אֵינָם מִתְעַרְבִים יַחַד בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן,
 כִּן אֲמוֹת הָעוֹלָם אֵי אֶפְשָׁר לָהֶן וְאֵינָן יְכוּלוֹת לְהִתְעַרֵּב
 עִם נְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי חֹשֶׁף
 וְאֹר אֵינָם מִתְעַרְבִים יַחַד. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים!
 שְׁלֹא יִשְׁלוּ אֶתְכֶם בְּאֲשֵׁלוֹת כְּאֵלוֹ יִהְיֶה דְבַר כְּזֶה,
 שֶׁהַגּוֹיִים יֵאָהְבוּ אֶת נְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי כִן אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי: הִלְכָה הִיא בְּיָדוֹעַ שֶׁעָשׂוּ שׁוֹנֵא
 לְיַעֲקֹב (סִפְרֵי בְּהַעֲלוֹתָךְ ט, י); גּוֹי אֵינוֹ יְכוּל לְסַבֵּל אֶת
 נְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי נְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵם "עַם חֲזָק",
 עַל-יְדֵי שֶׁקָּבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי
 הַיְקָרִים! בָּאוּ וּנְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, בָּאוּ נִקְיִים אֶת מְצוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה,
 בָּאוּ נִלְמַד אֶת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה שֶׁהִיא חֲכָמָתוֹ יִתְבָּרַךְ,
 שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה עַם יִשְׂרָאֵל נַעֲשִׂים "עַם חֲזָק", שֶׁאֲמוֹת
 הָעוֹלָם פּוֹחֲדוֹת מֵהֶם. מְתֵי אֵין אֲמוֹת הָעוֹלָם חוֹשְׁשׁוֹת
 מִנְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְתֵי מִתְגַּבְּרוֹת עֲלֵיהֶם? בְּרַגַּע
 שִׁיִּשְׂרָאֵל מְנַתְקִים עֲצָמָם מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּרַגַּע

שמתחילים לזלזל במצוות, ברגע ששנכנס חלול שבת, רחמנא לישזבן, בין נשמות ישראל, כבר ישראל נחלשים, ואמות העולם מתגברים. אבל אם בני ישראל יהיו חזקים באמונה פשוטה בו יתברך, ויקימו את מצוותיו יתברך, ישמרו שבת, אז השבת תשמר עליהם, והם יהיו "עם חזק", ששום אמה ולשון לא יוכלו להם. ואומרים לנו חכמינו הקדושים (ברכות ו:), ששמות ישראל הן התפלין של הקדוש-ברוך-הוא, ומה כתוב שם (דברי-הימים א יז, כא): "ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ". עם ישראל הם "עם חזק", עם אחד בעולם, אבל בכל דור ודור, נגד כל צדיק וצדיק קם המן הרשע, שונא ישראל, שליח הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, ורוצה להחליש את כח הצדיק, כי הצדיק מחדיר אמונה פשוטה בין נשמות ישראל, כמו שכתוב (חבוקק ב, ד): "וצדיק באמונתו יחיה" (ועין מכות כד.), כל החיות של הצדיק זה רק אמונה, כל מה שמגבש את נשמות ישראל, זה על-ידי שלומד אתם תורה, מחזקים מעודדם ומשמחם לקיים את המצוות של הקדוש-ברוך-הוא. ואם נשמות ישראל נאחזות בצדיק, על-ידי-זה נעשים "עם חזק", ושום אמה ולשון אינם יכולים להם, אבל בשביל הבחירה והנפיון קם נגד כל צדיק וצדיק המן הרשע, שליח הסמ"ך-מ"ם, והוא חולק עליו, והוא מתלוצץ ממנו. בשביל זה אמר המן

(אסתר ג, ח): "יִשְׁנוּ עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּרָד בֵּין הָעַמִּים";
רוצה לעשות פרודים בין נשמות ישראל; כי זה פח
הסמ"ך-מ"ם — 'הפרד ומשל', ומשם יונק הזמן
הרשע — לעשות פרודים בעם ישראל. אבל אסתר
הצדקת מסרה נפשה, ואמרה למרדכי הצדיק (שם ד,
טז): "לך כנס את כל היהודים", עסק בנקדה אחת —
שתהיה אחדות בין נשמות ישראל. ברגע שעם ישראל
יתאחדו יחד, על-ידי-זה יהיו "עם חזק" ושום אמה
ולשון לא יוכלו להם. לזאת, בני ובנותי היקרים! ראו
מה לפניכם, עם ישראל ככבשה בין שבעים זאבים,
בין חיות טורפות הרוצות לטרפם, ואם אין די בזה,
באים ערב-רב מבפנים, ורוצים להכריח את נשמות
ישראל להתבולל בין אמות העולם — היה לא תהיה,
וצוחקים מהתורה ומהמצוות, בר מינן, רחמנא
לישזבן, מתלוצצים מכל הקדוש לעם ישראל,
ממלאים את הארץ עם בשר טרפות ונבלות, בשר
החזיר, השפן, החמור והגמל, רחמנא לצלן, מכריחים
לחלל שבת-קדש, בר מינן, רוצים להשפית את זכר
השבת, היה לא תהיה, רומסים את כל הקדוש לעם
ישראל, ובזה רוצים לשבור את עם ישראל — היה לא
תהיה. אבל אם אנו נתאחד יחד, ונפסיק לדבר
לשון-הרע, רכילות, ליצנות זה על זה, על-ידי-זה
נגביר את פח הצדיק המכניס אמונה בעולם, ומקרב

אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה, וְנִכְנָיעַ אֶת הַסֵּם "ך-מ"ם, שְׁכַל עֲנִינוֹ לְהַדִּיחַ זֶה נִגְדֵה זֶה, וְאִזּוּ יִהְיֶה עִם יִשְׂרָאֵל "עִם חֲזָק", שְׁאֵף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לָהֶם. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! בָּאוּ נִתְאַחַד יַחַד, וְנַעֲזֹר אֶחָד לְשָׁנִי, וְנוֹצִיא אֶת הַשְּׁנֵאָה וְהַקְּנָאָה, שְׁיֵשׁ לָנוּ זֶה עַל זֶה, אֲשֶׁר מִשָּׁם אָנוּ סוֹבְלִים צָרוֹת וְיִסוּרִים; כִּי אֵלֹהֵי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הָיוּ מְאַחֲדוֹת, אֲזִי שׁוֹם אִמָּה וְלִשׁוֹן לֹא הָיוּ יְכוּלוֹת לָהֶם, כִּי עִם יִשְׂרָאֵל הֵם "עִם חֲזָק". וְכַמְּאֲמָרם ז"ל (מַגְלָה כּט.): חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבַכְל מְקוֹם שְׁגָלוֹ — שְׁכִינָה עִמָּהֶם, אֵף שְׁעַם יִשְׂרָאֵל הוֹלְכִים בַּגּוֹלָה אֲלֵפִים שָׁנָה, גּוֹלָה אַחַר גּוֹלָה גּוֹלִים וְסוֹבְלִים כָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסוּרִים מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, עִם כָּל זֹאת הַשְּׁכִינָה עִמָּהֶם. לְזֹאת צְרִיכִים לְהַשְׁמֵר מְאֹד בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפֵּן לֹא לְדַבֵּר עַל שׁוֹם יְהוּדִי, וְאֵף שְׁנִכְשְׁלָנוּ עַד עַתָּה בְּלִשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, שְׁזֵהוּ הָעוֹן הַכִּי גָדוֹל, שְׂאָדָם מִתְלוֹצֵץ מִנִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמִדְּבַר רַע עֲלֵיהֶן, אֲשֶׁר מִשָּׁם בָּאִים כָּל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים רָעִים, עִם כָּל זֹאת בְּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַתְּשׁוּבָה, וּבְרָגַע שְׁחוּזָר בְּתְשׁוּבָה, וּמִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ "מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה לֹא אֲדַבֵּר עַל שׁוֹם יְהוּדִי, אֲדַרְבֶּה אֶעֱשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, שְׁתִּהְיֶה אֶהְבֶּה וְאַחֲדוֹת בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל", בְּזֶה גּוֹרֵם שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה "עִם חֲזָק", וְאֵף אֶחָד לֹא

יוכל להכניעם. ואם תאמרו, בני ובנותי היקרים! איך
 אני יחיד, אוכל לעזור שעם ישראל יהיה "עם חזק".
 הלא אני בודד יחיד, כיצד אוכל במעשי להשפיע על
 כלל ישראל, אל תאמרו זאת, כי כף אומרים חכמינו
 הקדושים (יומא פו:): יחיד ששב — מוחלים לכל
 העולם כלו; אם יש אדם היושב באיזו פנה נדחת,
 באיזו עירה, באיזה בית, באיזה חדר, ועורף לעצמו
 חשבון הנפש, כיצד עברו חייו, כמה שנים יש לו בזה
 העולם, ומה עשה עד עתה, ומקבל על עצמו לחזור
 בתשובה שלמה, לחזור אל הקדוש-ברוך-הוא, ומתקן
 את מדותיו, עוקר מעצמו את השנאה והקנאה שיש
 לו על אחרים, ומדבק עצמו אל הקדוש-ברוך-הוא,
 ובא ומדבר אליו בתברך, ואומר: "רבנו של עולם,
 אני רוצה לשוב בתשובה שלמה"! ומקבל על עצמו
 מהיום והלאה לא לדבר על שום ברירה שבעולם שום
 רע, וחוזר בתשובה באמת, הקדוש-ברוך-הוא מקבל
 את תשובתו, ויכול לזכות לגרם שיכנס הרהור תשובה
 בכלל נשמות ישראל, שפתאם נתעוררים אלפים
 ורבבות נשמות ישראל בתשובה, ואף אחד אינו יודע
 מהיכן זה בא?! אלא זה מחמת היהודי הזה, שיושב
 בפנה נדחת, בעירה נדחת, ומקבל על עצמו, שמהיום
 ישמר עצמו לא לדבר על שום ברירה, ולא יתלוץץ
 משום ברירה. זה אשר יגרם ששאר נשמות ישראל

גם־כֵּן יִכְנַס בְּהֵן הַרְהוּר תְּשׁוּבָה, וְתַחֲזֹרְנָה בְּתְשׁוּבָה אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּבְזִכּוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִמְחַל לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! רְאוּ מַה לְפָנֵיכֶם, אֵל תַּחֲשְׁבוּ שְׁזֶה דְבַר קָשֶׁה, אֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל אֵף אֶחָד, אֲלֵא תִקְבְּלוּ עַל עֲצָמְכֶם, שְׁמַצְדְּכֶם לֹא תִהְיֶה יוֹתֵר לִיִּצְנוּת, כִּי מָה אָנוּ רוֹאִים? אֵלּוּ הַרְשָׁעִים, קְלֵי הָעוֹלָם חוֹטְאִים וּמַחֲטִיִּיאִים אֶת הַרְבִּים, עוֹשִׂים לִיִּצְי לִיִּצְנוּת מִכָּל הַקְּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְאִינֶם יוֹדְעִים, שְׁבַעֲוֹן לִיִּצְנוּת בָּאָה כְּלָיָה לְעוֹלָם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְסוֹפָם יִהְיֶה מָר מְאֹד. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! תִּבְרָחוּ מִכָּל אֵלּוּ הַלִּיִּצְנִים, כִּי בְּרַגַּע שְׁנַמְשָׁכִים אַחַר לִיִּצְנוּת, הַחַיִּים מָרִים מְמוֹת, וְאַנְחָנוּ רוֹאִים, שְׁדוּד הַמַּלְךְ, פָּתַח אֶת סִפְרוֹ סִפְרוֹ הַתְּהִלִּים בַּפְּסוּק: "אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלֵךְ בְּעֵצַת רְשָׁעִים, וּבְדַרְךְ חַטָּאִים לֹא עָמַד, וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יָשָׁב". שׁוֹאֲלִים עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲבוּדָה זְרָה יח:): וְכִי מֵאַחַר שֶׁלֹּא הֵלֵךְ, אֵיךְ עָמַד, וּמֵאַחַר שֶׁלֹּא עָמַד אֵיךְ יָשָׁב? אֲלֵא לֹא לֹא לְדָ, אִם הֵלֵךְ סוֹפּוֹ לְעָמַד, וְאִם עָמַד סוֹפּוֹ לִישָׁב, וְאִם יָשָׁב סוֹפּוֹ לְלוּץ, וְאִם לָץ עָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר (מִשְׁלֵי ג, לד): "אִם חֲכָמָה — חֲכָמָה לָךְ, וְלִצְתָה — לְבַדְךָ תִּשָּׂא"; בְּרַגַּע שְׁאָדָם שׁוֹמֵעַ אֶת כְּלֵי הַתְּקַשְׁרֹת הַמְּלֵאִי זֶהְמָה שֶׁל כְּפִירוֹת וְנֹאֵף וְלִיִּצְנוּת, וְיֹשֵׁב לְפָנֵי הַכְּלֵי שׁוֹפְכִין שֶׁהוּא הַטְּלוּיִזְיָה, שְׁמָלָא כָּל מֵינֵי זֶהְמוֹת נֹאֵף, וּמְרָאִים

שם כל מיני עבודות זרות, כל מיני מסגדים, כל מיני כנסיות, רחמנא לישזבן, ומחדירים כפירות ואפיקורסות לכל היושב שם ומסתכל בזה, כי הם עושים את זאת בכונה תחלה, להראות כל מיני עבודות זרות, כדי להחדיר כפירה במי שצופה בהם, וכן מראים שם כל מיני נאוף מהסוג הגרוע ביותר, ולכן כאשר אדם יושב לפני כלי השופכין הזה, ושומע זהמה זו, כבר נחלש עם ישראל, וזה נקרא מושב לצים, ולבסוף הוא נעקר מן העולם; כי מי שמתלוצץ מנשמות ישראל, עושה ליצנות מעצמו, כי עם ישראל הוא "עם חזק", ואף לץ לא יוכל להם, זה מה שאומר שלמה המלך: "אם חכמת לך, חכמת לך, ולצת — לבדך תשא". אם אתה חכם ומקיים מצוותיו יתברך, אתה שומר שבת, טהרת המשפחה, אתה אוכל רק כשר, אתה הולך ערב, בקר וצהרים לבית-הכנסת להתפלל, יש לך מזוזה על פתחך, אתה מתעטף בציצית ובתפלין, אתה חכם לך, לעצמך, כי רק זה ישאר לך. אבל אם לצת — אם אתה עושה ליצנות מזה — לבדך תשא, אתה עושה ליצנות ממך. כי יבוא היום האחרון, אשר בו אתה עוזב את זה העולם, ועם מה אתה יוצא? עם כלום! עם קרחת! מה יש לך בחיים?! עברו לך שבעים שנה, אף פעם לא אכלת כשר, אף פעם לא הנחת תפלין, אף פעם לא

שְׁמֵרַת שַׁבָּת, הַתְּלוּצֶצֶת מְכַל הַקְּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, אֵיךְ
 אַתָּה יוֹצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם?! עַרְם יִצְאָתָּ מִבְּטָן אִמְךָ,
 וְעַרְם אַתָּה חוֹזֵר אֶל בְּטָן הָאֲדָמָה, שֶׁתְּבַלַּע אוֹתְךָ. הֲלֹא
 תִצְטָרֵךְ לְהִתְגַּלְגַּל בְּגִלְגוּל אַחַר גִּלְגוּל, פֶּן תּוּכַל לְתַקֵּן
 אֶת אֲשֶׁר פָּגַמְתָּ וְהִרְסָתָּ, וְאִם אַתָּה מִתְּלוּצֵץ – אַתָּה
 מִתְּלוּצֵץ מֵעֲצָמְךָ, אֲבָל אִם אַתָּה חָכֵם, וְאֵינְךָ מְסַתְּפֵל
 עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם, אֲלֹא מִתְּחִזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה,
 מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָל צָרְכֶיךָ אַתָּה מְבַקֵּשׁ
 רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאַתָּה שׁוֹמֵר נֶפֶשׁךָ לְשִׁמּוֹר שַׁבָּת, אַתָּה
 מְנַיֵּחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, אַתָּה אוֹכֵל כָּשֶׁר, אַתָּה שׁוֹמֵר
 אֶת כָּל מִצְוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי חֲכַמְתָּ לָךְ, יֵשׁ לָךְ דֶּרֶךְ
 וְעֲצָה אֵיךְ לִיצְאָת מִזֶּה הָעוֹלָם, וְאֵינְךָ צָרִיךְ לְחֹשֵׁשׁ.
 לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! פְּקַחוּ עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מַה
 לְפָנֵיכֶם, אָדָם יְכוּל לְזַכּוֹת לְחַיּוֹת בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ בְּגֵן-
 עֵדֵן מִמָּשׁ אוֹ לְהַפְּקֵהוּ, אָדָם יְכוּל לְחַיּוֹת בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ
 בְּגִיְהֵנוֹם מִמָּשׁ. וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א'),
 סִימָן קצ"א), שְׂיִכּוּלִים לְשַׁבָּת בְּזֶה הָעוֹלָם שְׁנֵי אַנְשִׁים זֶה
 לְצַד זֶה, הָאֶחָד מִתְּעַנֵּג בְּעֵנֵג הַשְּׂכִינָה, מִתְּעַנֵּג בְּזִיו
 שְׂכִינַת עֵזוֹ יִתְבָּרֵךְ, מְסַתְּפֵל רַק עַל רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת,
 מוֹשֵׁף עֲצָמוֹ רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְדַבֵּר רַק אֶל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מְרַגֵּישׁ אֶת חַיֵּי גֵן-עֵדֵן עוֹד
 בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי הֵיטֵב גֵּן-עֵדֵן יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה, שְׂאָדָם
 מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא?! מִזֶּה שְׂאָדָם מְאֲמִין

בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִמְצָא פֶה אֲתָנוּ וְאֶצְלָנוּ? ! הֵישׁ
 עוֹד נֶעַם וְעֶרְבוּת יוֹתֵר מִזֶּה, שְׁאֲדָם מְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹת
 בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה? ! הֵישׁ עוֹד נֶעַם וְעֶרְבוּת מִזֶּה, שְׁאֲדָם
 שׁוֹמֵר שֶׁבֶת, שֶׁהִיא שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ? ! וְלִהְפֹּךְ — הֵישׁ עוֹד
 מְרִירוֹת כְּמִי שְׁאִין לוֹ אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? !
 הֲרִי רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (שיחות-הַר"ן, סִימָן ל"ג): מִי שְׁאִין לוֹ
 אֲמוּנָה חַיָּו אֵינָם חַיִּים; וּמְרִים וּמְרוֹרִים לוֹ הַחַיִּים, כִּי
 אֵין לוֹ לְמִי לְפָנוֹת בְּעֵת צָרָה. הֵישׁ עוֹד גִּיהֲנוּם יוֹתֵר
 גָּדוֹל מִזֶּה, שְׁאֲדָם אֵינוֹ מְקַיֵּם אֶת מְצוּוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ? !
 הֵישׁ גִּיהֲנוּם גָּדוֹל מִזֶּה, שְׁאֲדָם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מְחַלֵּל
 שֶׁבֶת, שֶׁהַרְמַב"ם פּוֹסֵק (הַלְכוֹת שֶׁבֶת, פָּרָק ל', הַלְכָה טו),
 שְׁדֵינוּ דִּין גּוֹי גָּמוּר, וְיֵינוּ יֵין גַּסָּף, וְסוֹבֵל מְרִירוֹת
 בְּחַיָּו, אֵינוֹ רוֹאֶה בְּרָכָה בְּכֶסֶף, הַכֹּל מִפְּנֵי שְׁאֵינוֹ
 שׁוֹמֵר שֶׁבֶת! לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם אַתֶּם
 רוֹצִים לַחֲיוֹת בְּגֵן-עֵדֶן בְּזֶה הָעוֹלָם, תִּרְאוּ לְשׁוֹב
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִזְ יֵאִיר עֲלֵיכֶם אוֹר
 נוֹרָא כְּזֶה, שְׁלֵא תִרְאוּ כִּי אִם אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 בְּעֶצְמוֹ, וְתִתְחִילוּ לְאַהֵב אֶת כָּל יְהוּדֵי, וְלַעֲזֹר לְכָל
 יְהוּדֵי. אֲבָל אָנוּ רוֹאִים, שֶׁהַסְמ"ך-מ"ם שׁוֹנֵא אֶת
 נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְחַפֵּץ שְׁיִהְיֶה לָהֶן גִּיהֲנוּם עוֹד בְּעוֹלָם
 הַזֶּה, וְהוֹלֵךְ וּמְסִית וּמְדִיחַ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בֵּין אֵלוֹ
 לְאֵלוֹ, מְסַכְסֵף אוֹתָם, וְגוֹרֵם פְּלוּגִים, עוֹשֶׂה מְפֻלְגוֹת,
 פְּלָגִים פְּלָגִים כְּדוֹר הַפְּלָגָה, הָעֵקֶר שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל לֹא

יתאחדו ולא יהיו עם אחד; כי הסמ"ך-ד"מ"ם מפחד מאד, שעם ישראל יהיו "עם חזק", כי ברגע שעם ישראל אוהבים זה את זה, ומוסרים נפשם זה בעבור זה, נעשים "עם חזק", אבל הסמ"ך-ד"מ"ם מפחד מזה, אזי עושה כל מיני תרגילים, כאלו יכולים לעשות שלום עם נוצרים, או מוסלמים, בשעה שהם שונאים אותנו בתכלית השנאה [כי אמות העולם אינן יכולות לסבל אותנו כלל], ודיקא עם שומרי תורה ומצוות הם אינם רוצים להשלים, ועוד מסיתים ומדיחים נגדם, כי הסמ"ך-ד"מ"ם שונא ישראל הוא, ואינו יכול לסבל יהודים שומרי תורה ומצוות; כי התורה והמצוות הן אשר מאחדות אותנו, הקדוש-ברוך-הוא מאחדנו. אבל הם אינם רוצים לשמע זאת, וצורם להם באזנים, כי הליצנות היא הקלפה העצומה שנכנסה באדם. לזאת עלינו לעקר מאתנו את קלפת הליצנות. וממה באה ליצנות? כשיושבים שני אנשים, ואינם מדברים מהקדוש-ברוך-הוא, אינם לומדים תורה — זו כבר ליצנות, כמאמרם ו"ל (אבות ג, ב): שנים שיושבים ואין ביניהם דברי תורה — הרי זה מושב לצים. לזאת, בני ובנותי היקרים! באו נתאחד יהד, נמשיך על עצמנו קבלת התורה, שאומרים חכמינו הקדושים (עין תנחומא תבא א): בכל יום ויום יהיו בעיניך כחדשים; בכל יום ויום יהיה בעיניך כאלו היום הזה קבלתם את התורה

מסיני; וברגע שאנו מקבלים על עצמנו קבלת התורה, מאיר עלינו אור התורה. לזאת, בני ובנותי היקרים! זכרו היטב, שאי אפשר לשוב בתשובה, אלא על-ידי התורה הקדושה, שהיא מאחדת אותנו יחד, ורק על-ידי התורה נעשים ישראל אמה, ובלעדיה איננו אמה; לזאת, בני ובנותי היקרים! תעשו כל מיני פעולות שבעולם, ללכת לשמע שעורי תורה, כי רק זה מה שישאר מאתכם. הבנים מחיבים ללמד בכל יום תורה, כי על כל בר ישראל מנח החוב ללמד בכל יום תורה, ורק זה ישאר ממנו לנצח. ואומר האר"י הקדוש (לקוטי תורה ואתחנן): כשאדם לומד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, ממשיך על עצמו אור וזיו הבורא יתברך שמו מהארבעה עולמות: בריאה, יצירה, עשיה, אצילות. אבל גם בנות ישראל צריכות לשמע שעורי תורה, התחזקות באמונה, השקפה טהורה, לא לשמע דברי ליצנות, שזה מה שרחמנא לצלן, עוקר את נשמות ישראל מהקדוש-ברוך-הוא. לזאת, בנותי היקרות! אתן צריכות לשמור יותר לא ללכת אל שום הופעה שנמצאים שם ליצנים, המתלוצצים מכל הקדוש לעם ישראל, אפלו שמלבישים את זאת בקדשה, אבל איזו קדשה יכולה להיות, כשיש מופע או ערב של ליצנות, ערב של צחוק?! הבנים — אסור להם לילך לשם, כי אסור

לַבַּטֵּל מִדְּבַרֵי תוֹרָה, וּבְרָגַע שְׂמֵכְנִיסִים בְּעֶצְמָם לִיְצָנוֹת,
 כָּכֵר יוֹצֵאת הַתּוֹרָה, וְלֵהֲפֹךְ — כְּשִׂמְכְנִיסִים תּוֹרָה —
 יוֹצֵאת לִיְצָנוֹת, אָבֵל גַּם נְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל צְרִיכוֹת לְהַשְׁמֵר
 יוֹתֵר לֹא לְהִתְפַּס בְּרִשְׁת לִיְצָנִים הַמְּתַלּוֹצְצִים בֵּינֵיהֶם,
 וְעוֹשִׂים כָּל מִינֵי צָחוֹק וְלִיְצָנוֹת, כִּי סוּף הַלִּיְצָנוֹת —
 כְּלֵיָהּ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! בָּאוּ
 נִקְבֵּל עַל עֲצָמָנוּ עֲתָה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, שְׁאָנוּ חוֹזְרִים
 עֲכָשׁוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאָנוּ
 מְקַבְּלִים עַל עֲצָמָנוּ עֲתָה עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, וְאָנוּ
 מְקַבְּלִים עַל עֲצָמָנוּ מֵהַיּוֹם לֹא לְדַבֵּר רַע עַל זֶה אוֹ עַל
 זֶה, שְׁזוֹ עֲצַת הַסֵּם"ךְ-מ"ם. בָּאוּ נַעֲזֹר אֶחָד לִשְׁנֵי,
 לַעֲשׂוֹת חֶסֶד זֶה עִם זֶה, שְׁזֵה חֲבִיב מְאֹד אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ,
 כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (לְקוּט הוֹשַׁע, רָמְזוּ תַתְקַמְּב): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, חֲבִיב עָלַי חֶסֶד שְׁאַתֶּם גּוֹמְלִים זֶה לְזֶה
 יוֹתֵר מִכֹּל הַזֵּבַח שְׁזֵבַח לְפָנַי שְׁלֵמָה; שְׁלֵמָה הַמְּלֹךְ
 הַקָּרִיב בְּכֹל יוֹם אֶלֶף קָרְבָּנוֹת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וּבּוֹדָאֵי כָּל קָרְבָּן וְקָרְבָּן הָיוּ בְּזֵה שְׁמוֹת וַיַּחֲוִדִים
 וּדְבָקוֹת בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עִם כָּל זֹאת אוֹמַר
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַחֶסֶד שְׁאָדָם עוֹשֶׂה עִם זוּלָתוֹ
 חֲבִיב יוֹתֵר מִכֹּל הַקָּרְבָּנוֹת. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים!
 בָּאוּ נַעֲזֹר זֶה לְזֶה, נַעֲשֶׂה חֶסֶד זֶה עִם זֶה! בָּאוּ נֵאֱהָב
 זֶה אֶת זֶה! וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיוּ לָנוּ דְּבוּרִים לְדַבֵּר אֶל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹבָא בְּדְבַרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-

מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רל"ט), אוֹמֵר דְּוֹד הַמְּלִיךְ (תְּהִלִּים קכב, ח):
 "אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם" — כְּשֵׁישׁ שְׁלוֹם בֵּין נַשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, וְאוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה, אֲזַיֵּשׁ דְּבוּרִים לְדַבֵּר אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ. לְזֹאת, תִּקְּן הָאֵר"י הַקְּדוֹשׁ (שֶׁעַר הַפְּנוּת) קִדְּם
 הַתְּפִלָּה, לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאֶהְבֶּתְךָ
 לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ", וּבְזֶה שֶׁנֶּאֱהָב זֶה אֶת זֶה, נִהְיֶה "עִם
 חֲזָק", שְׂאֵף אִמָּה וְלִשׁוֹן לֹא יוּכְלוּ לָנוּ, וְנִזְכָּה לְנִצָּחַ
 בְּמִלְחָמָה, מִלְחָמַת הַיֵּצֵר, וְנִזְכָּה לִהְיוֹת כְּלִים לְקַבֵּל
 בָּהֶם פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדֻקָנוּ.

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!